

Bruselj, 29. julij 2025
(OR. en)

11977/25

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0250 (NLE)

LIMITE

MAMA 194
MED 49
RECH 352
ISR 5

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	29. julij 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2025) 620 final
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o delni začasni prekinitvi uporabe Sporazuma med Evropsko unijo na eni strani in Izraelom na drugi strani o sodelovanju Izraela v okvirnem programu Unije za raziskave in inovacije Obzorje Evropa

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 620 final.

Priloga: COM(2025) 620 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.7.2025
COM(2025) 620 final

2025/0250 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o delni začasni prekinitvi uporabe Sporazuma med Evropsko unijo na eni strani in
Izraelom na drugi strani o sodelovanju Izraela v okvirnem programu Unije za raziskave
in inovacije Obzorje Evropa**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog zadeva sklep Sveta o delni začasni prekinitvi uporabe Sporazuma med Evropsko unijo na eni strani in Izraelom na drugi strani o sodelovanju Izraela v okvirnem programu Unije za raziskave in inovacije Obzorje Evropa¹. Delna začasna prekinitve uporabe zadeva sodelovanje subjektov s sedežem v Izraelu pri dejavnostih, ki se financirajo v okviru Pospeševalca Evropskega sveta za inovacije (EIC).

Člen 2 Evro-mediterranskega sporazuma o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Državo Izrael na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Evro-mediterranski sporazum) določa, da „odnosi med stranema, pa tudi vse določbe sporazuma temeljijo na spoštovanju človekovih pravic in demokratičnih načel, kar vodi njuno notranjo in mednarodno politiko in je bistveni element tega sporazuma“.

Protokol k Evro-mediterranskemu sporazumu med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Državo Izrael na drugi strani o Okvirnem sporazumu med Evropsko skupnostjo in Državo Izrael o splošnih načelih sodelovanja Države Izrael v programih Skupnosti² (v nadaljnjem besedilu: Protokol k Evro-mediterranskemu sporazumu) določa splošna načela za sodelovanje Izraela v programih Unije, Komisija in pristojni organi v Izraelu pa določijo posebne pogoje za sodelovanje v vsakem programu posebej, vključno s finančnim prispevkom (člen 5). Okvirni program Evropske unije za raziskave in inovacije Obzorje Evropa je bil vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta³ (v nadaljnjem besedilu: program Obzorje Evropa) in Sporazumom med Evropsko unijo na eni strani in Izraelom na drugi strani o sodelovanju Izraela v okvirnem programu Unije za raziskave in inovacije Obzorje Evropa⁴ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), ki se uporablja od 1. januarja 2021, tj. začetka programa Obzorje Evropa, in zajema sodelovanje Izraela v vseh stebrih programa.

Svet naj bi s predlaganim aktom sprejel sklep o začasni prekinitvi uporabe Sporazuma na podlagi člena 218(9) PDEU. Sklep Sveta bi bilo treba sprejeti, da se v skladu s členom 79(2) Evro-mediterranskega sporazuma omogoči takojšnja delna začasna prekinitve uporabe Sporazuma zaradi posebne nujnosti, ki je bila ugotovljena zaradi hitrega slabšanja humanitarnih razmer na območju Gaze po vojaškem posredovanju Izraela, blokade humanitarne pomoči in kršitev človekovih pravic, kar bi lahko povzročilo nadaljnje dramatično slabšanje razmer na terenu.

EU obsoja teroristične napade Hamasa na Izrael, ki so sprožili poglobljanje nasilja v regiji, in poziva k takojšnjemu premirju v Gazi, brezpogojni izpustitvi vseh talcev in končanju konflikta. EU še naprej podpira tekoča diplomatska prizadevanja za doseg celovitega sporazuma.

Diplomatsko sodelovanje visokega predstavnika Evropske unije z Izraelom je privedlo do izboljšav na terenu v smislu dostopa do pomoči na območje Gaze (dostop tovornjakov, odprtje mejnih prehodov, obnova kritične infrastrukture) in prispevalo tudi k razglasitvi

¹ UL L 95, str. 143, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2022/323\(10\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2022/323(10)/oj).

² UL L 129, 17.5.2008, str. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2008/372/oj>.

³ UL L 170, 12.5.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>.

⁴ UL L 95/143, 23.2.2022, str. 1, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:2022A0323\(10\)&qid=1754376887728](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:2022A0323(10)&qid=1754376887728).

humanitarnega premirja s strani Izraela 27. julija. Ne glede na ta prizadevanja pa spremembe še niso v želenem obsegu, humanitarne razmere pa so še vedno resne.

Na podlagi tega Evropska komisija meni, da obstaja razlog za delno začasno prekinitev sodelovanja Izraela v programu Obzorje Evropa.

Glede na to stanje predlagani akt Svetu predlaga sprejetje sklepa o začasni prekinitvi uporabe Sporazuma na podlagi člena 218(9) PDEU. Sklep Sveta bi bilo treba sprejeti, da se v skladu s členom 79(2) Evro-mediteranskega sporazuma v povezavi z običajnim mednarodnim pravom, kakor je kodificirano v členu 60(1)(3), točka (b), Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb med državami in mednarodnimi organizacijami ali med mednarodnimi organizacijami, omogoči delna začasna prekinitev uporabe Sporazuma zaradi stvarne kršitve člena 2 Evro-mediteranskega sporazuma s strani Izraela, zaradi posebne nujnosti s takojšnjim učinkom zaradi tveganja resnega nadaljnjega poslabšanja humanitarnih razmer na terenu.

Področje uporabe pridružitve Izraela programu Obzorje Evropa vključuje pridružitve stebru 3, vključno z Evropskim svetom za inovacije (EIC). EIC se izvaja zlasti prek razpisov Pospeševalca EIC, ki zagotavljajo podporo v obliki nepovratnih sredstev in naložb za posamezne upravičene subjekte (MSP in izjemno majhna podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo). Podpora je na visoki ravni tehnološke pripravljenosti (ravni tehnološke pripravljenosti 6 do 8 za nepovratna sredstva in potencialno višje za naložbe), kar pomeni, da se bodo podprte tehnologije verjetno kmalu začele uporabljati na trgu. Podpora se zagotavlja vsem tehnološkim področjem s poudarkom na prebojnih in prelomnih tehnologijah. Začasna prekinitev sodelovanja Izraela se v zvezi s takimi ukrepi tudi zato zdi ustrezen in sorazmeren ukrep v odziv na kršitve Evro-mediteranskega sporazuma.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlog je združljiv z Evro-mediteranskim sporazumom o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Državo Izrael na drugi strani ter s Protokolom o Okvirnem sporazumu med Evropsko skupnostjo in Državo Izrael o splošnih načelih sodelovanja Države Izrael v programih Skupnosti ter ju dopolnjuje.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ta pobuda je skladna z zunanjimi odnosi EU (vključno z upoštevanjem človekovih pravic in temeljnih svoboščin).

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Po nedavni odločitvi Izraela, da bo uvedel blokado dostopa humanitarne pomoči do Gaze, so se humanitarne razmere poslabšale še bolj kot doslej na nevzdržen način, k čemur so prispevali tekoči bombni napadi, vojaške operacije, množično razseljevanje in kolaps osnovnih storitev. Po poročilih ZN se 90 % gospodinjstev sooča s hudo negotovostjo pri oskrbi z vodo, stopnje slabe prehranjenosti pa se močno povečujejo. Hudo pomanjkanje zdravil, opreme in zdravstvenega osebja kaže na nujno potrebo po humanitarni pomoči. Tako rekoč celotno prebivalstvo Gaze je izpostavljeno tveganju lakote, v posebej dramatičnem položaju so otroci in ranljive osebe.

Visoka predstavnica je 23. junija Svetu za zunanje zadeve predstavila pregled skladnosti Izraela s členom 2 Evro-mediteranskega sporazuma. V pregledu je bilo ugotovljeno, da obstajajo znaki, da bi Izrael lahko kršil svoje obveznosti na področju človekovih pravic iz člena 2 Evro-mediteranskega sporazuma.

Diplomatsko sodelovanje z izraelskimi oblastmi je bilo intenzivno na različnih ravneh, vendar ni privedlo do bistvenih in trajnostnih sprememb razmer na terenu.

Evropska unija ima zato pravico, da se na tako kršitev odzove sorazmerno in z namenom spodbujanja odprave kršitev, ugotovljenih pri pregledu skladnosti s členom 2 Evro-mediterranskega sporazuma. Zlasti v skladu s členom 79: „Pri izbiri ukrepov imajo prednost tisti, ki najmanj motijo delovanje Sporazuma“.

Na podlagi tega Evropska komisija meni, da obstaja razlog za delno začasno prekinitve sodelovanja Izraela v programu Obzorje Evropa.

Po sprejetju sklepa Sveta bo Komisija v skladu s členom 79(2) Evro-mediterranskega sporazuma pisno obvestila Pridružitveni svet o delni začasni prekinitvi uporabe Sporazuma, skupaj z razlogi posebne nujnosti, ki upravičujejo navedeni sklep.

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe „o *začasni prekinitvi uporabe sporazuma* in določitvi stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Ni relevantno.

- **Sorazmernost**

Ta predlog ne presega tistega, kar je potrebno za doseg zastavljenega cilja, in sicer začasne prekinitve sodelovanja izraelskih subjektov na razpisih Pospeševalca EIC, ki zagotavljajo podporo v obliki nepovratnih sredstev in naložb za posamezne upravičene subjekte (MSP in izjemno majhna podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo). Začasna prekinitve sodelovanja Izraela se v zvezi s takimi ukrepi zdi ustrezen in sorazmeren ukrep v odziv na kršitve Evro-mediterranskega sporazuma, saj se podpora v okviru Pospeševalca EIC zagotavlja na visoki ravni tehnološke pripravljenosti, kar pomeni, da se bodo podprte tehnologije s poudarkom na prebojnih in prelomnih tehnologijah verjetno kmalu začele uporabljati na trgu.

- **Izbira instrumenta**

Cilje tega predloga je mogoče doseči le z aktom, s katerim se začasno prekine uporaba mednarodnega sporazuma. Zato je potreben sklep Sveta o začasni prekinitvi uporabe pridružitvenega sporazuma.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

Ni relevantno.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno.

- **Ocena učinka**

Ni relevantno.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Ni relevantno.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Morebitne proračunske posledice bodo ocenjene z rednim samodejnim mehanizmom prispevkov, predvidenim v pridružitvenem sporazumu.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Ni relevantno.

Predlog

SKLEP SVETA

o delni začasni prekinitvi uporabe Sporazuma med Evropsko unijo na eni strani in Izraelom na drugi strani o sodelovanju Izraela v okvirnem programu Unije za raziskave in inovacije Obzorje Evropa

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 186 in člena 188, drugi odstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum med Evropsko unijo na eni strani in Izraelom na drugi strani o sodelovanju Izraela v okvirnem programu Unije za raziskave in inovacije Obzorje Evropa (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) se uporablja od 1. januarja 2021. V skladu s Sporazumom lahko pravni subjekti s sedežem v Izraelu sodelujejo v posrednih ukrepih programa Obzorje Evropa pod pogoji, ki so enakovredni tistim, ki veljajo za pravne subjekte s sedežem v Evropski uniji, vključno s spoštovanjem omejevalnih ukrepov Evropske unije. Sporazum temelji na Evro-sredozemskem sporazumu o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Državo Izrael na drugi strani⁵ in Protokolu o pridružitvi programom Unije, ki je njegov sestavni del.
- (2) Člen 2 Evro-mediteranskega sporazuma določa, da bi moralo spoštovanje človekovih pravic in demokratičnih načel biti vodilo notranje in zunanje politike pogodbenic ter predstavljati bistveno sestavino njunega sodelovanja v okviru sporazuma.
- (3) Člen 79(2) Evro-mediteranskega sporazuma določa, da lahko pogodbenica sprejme ustrezne ukrepe, če meni, da druga pogodbenica ni izpolnila kake obveznosti, in lahko v posebno nujnih primerih ukrepa brez nadaljnega posvetovanja, ter določa, da imajo pri izbiri ukrepov prednost tisti, ki najmanj ovirajo delovanje navedenega sporazuma.
- (4) EU obsoja teroristične napade Hamasa na Izrael, ki so sprožili poglobljanje nasilja v regiji, in poziva k takojšnjemu premirju v Gazi, brezpogojni izpustitvi vseh talcev in končanju konflikta.
- (5) Visoka predstavnica je 23. junija Svetu za zunanje zadeve predstavila pregled skladnosti Izraela s členom 2 Evro-mediteranskega sporazuma. V pregledu je bilo ugotovljeno, da obstajajo znaki, da bi Izrael lahko kršil svoje obveznosti na področju človekovih pravic iz člena 2 Evro-mediteranskega sporazuma.
- (6) Izrael s svojim posredovanjem na območju Gaze in humanitarno katastrofo, ki je sledila, vključno s tisoči umrlih civilistov in hitro naraščajočim širjenjem primerov izredno slabe prehranjenosti, zlasti pri otrocih, krši človekove pravice in humanitarno

⁵ UL L 147, 21.6.2000, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2000/384/oj.

pravo ter tako krši bistveno načelo sodelovanja med EU in Izraelom v okviru Evro-mediteranskega sporazuma.

- (7) V skladu s členom 79(2) Evro-mediteranskega sporazuma v povezavi z običajnim mednarodnim pravom, kakor je kodificirano v členu 60 Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb med državami in mednarodnimi organizacijami ali med mednarodnimi organizacijami, je primerno, da se delno začasno prekine uporaba Sporazuma zaradi stvarne kršitve člena 2 Evro-mediteranskega sporazuma s strani Izraela in zaradi posebne nujnosti.
- (8) Začasna prekinitev ne bo nesorazmerno vplivala na delovanje Sporazuma, saj ne zadeva splošnega sodelovanja in dialoga med EU in Izraelom na področju raziskav, tehnološkega razvoja in predstavitev, temveč je njen cilj začasna prekinitev razpisov Pospeševalca EIC, ki zagotavljajo podporo v obliki nepovratnih sredstev in naložb za posamezne upravičene subjekte (MSP in izjemno majhna podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo). Začasna prekinitev sodelovanja Izraela v zvezi s takimi ukrepi se zdi ustrezen in sorazmeren ukrep v odziv na kršitve Evro-mediteranskega sporazuma –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Uporaba Sporazuma med Evropsko unijo na eni strani in Izraelom na drugi strani o sodelovanju Izraela v programu Unije Obzorje Evropa se delno začasno prekine, tako da od datuma začetka veljavnosti začasne prekinitve uporabe pravni subjekti s sedežem v Izraelu niso upravičeni do sodelovanja v razpisih za podporo v obliki nepovratnih sredstev in naložb v okviru Pospeševalca EIC programa Obzorje Evropa.

To ne vpliva na veljavne sporazume s subjekti s sedežem v Izraelu v zvezi s podporo v okviru Pospeševalca EIC. Začasna prekinitev uporabe začne veljati trideset koledarskih dni po dnevu uradnega obvestila Pridružitvenemu svetu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*